

Переддипломна практика

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	263 – цивільна безпека	Інститут/факультет	Механічної інженерії і транспорту
Назва програми	Охорона праці	Кафедра	Безпека праці та навколишнього середовища
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська

Викладач

ЯНЧИК Олександр Григорович

E-mail: alex_yanchik@ukr.net

Загальна інформація: кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри «Безпека праці та навколишнього середовища».

Публікації: наукові статті – 24; підручник – 1; навчальні посібники – 4; методичних вказівок – 4; монографія – 1; патенти на винахід – 4

Основні курси: «Електробезпека», «Основи професійної безпеки та здоров'я людини», «Запобігання аварій на виробництві», «Безпека праці в професійній діяльності» та «Організація безпечного електроспоживання»

Загальна інформація про курс

Анотація	переддипломна практика призначена для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) освітнього рівня, що навчаються із спеціальності 263 – цивільна безпека з метою закріплення та поглиблення знань і вмінь, отриманих ними під час вивчення дисциплін за напрямком підготовки, а також своїх практичних навичок, ознайомлення безпосередньо на підприємстві (організації, установи) з організацією виробничого процесу за напрямком забезпечення безпечних умов праці працівників.								
Цілі курсу	<ul style="list-style-type: none"> - систематизація, закріплення, поглиблення теоретичних і практичних знань зі спеціальності і їх використання при вирішенні конкретних завдань, пов'язаних з організацією системного контролю за дотримання у підрозділах підприємства безпечних умов праці і збереження здоров'я працівників; - ознайомлення з особливістю роботи фахівця з охорони праці підприємства; - розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методиками вирішення проблем і питань, що підлягають розробці в дипломній роботі. 								
Формат	Лекції фахівців підприємства, практична робота, консультації. Підсумковий контроль - залік								
Семестр	Восьмий								
Обсяг (кредити) /Тип курсу	6/обов'язковий	Лекції (години)	-	Лабораторні заняття (години)	-	Практичні заняття (години)	-	Самостійна робота (години)	180
Програмні компетенції	<p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 7. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 9. Навики здійснення безпечної діяльності. ФК 6. Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання та ризиків у сфері безпеки праці. ФК 14. Готовність до застосування та експлуатації технічних систем захисту, засобів індивідуального та колективного захисту людини від негативного впливу небезпечних чинників надзвичайної ситуації, дії небезпечних і шкідливих виробничих чинників. ФК 18. Здатність до читання та виконання ескізів та креслень, застосування комп'ютерної графіки в сфері професійної діяльності.</p>								

Програмні результати навчання

ПРН 4. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності. **ПРН 7.** Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям. **ПРН 8.** Передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення типових небезпечних подій. **ПРН 10.** Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій. **ПРН 14.** Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки. **ПРН 19.** Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.

Завдання переддипломної практики

За час практики здобувач вищої освіти *повинен:*

ознайомитись з:

організацією діяльності служби (відділу) охорони праці підприємства(організації, установи);

організаційними заходами з підвищення рівня безпеки об'єктів, поліпшення протиаварійного стану об'єктів і територій та усунення виявлених порушень вимог щодо дотримання техногенної, пожежної безпеки, промислової санітарії та охорони праці;

методикою проведення розслідування нещасних випадків на виробництві, а також аварій та випадків професійних захворювань працюючих на підприємстві (в організації, установі);

навчитись:

аналізувати й оцінювати потенційну небезпеку об'єктів господарювання (технологічних процесів і обладнання) для людини та навколишнього середовища;

ідентифікувати небезпеки, оцінювати джерела й види небезпек, описувати їхню класифікацію на підприємстві;

аналізу та оцінки інженерно-технічні заходи щодо зниження рівня ризику виникнення аварій та аварійних ситуацій;

аналізувати і обґрунтовувати організаційно-технічні заходи щодо зниження впливу шкідливих та небезпечних факторів на виробничий процес.

Здобувач вищої освіти при написанні звіту з переддипломної практики повинні продемонструвати практичні навички отримання, обробки, аналізу

інформації, здатність до наукового узагальнення, використання розрахункових методів, використання інформаційних систем та технологій у процесі постановки та вирішення професійних задач.

Керівник практики може в рамках індивідуального завдання відповідного виду практики доповнити та конкретизувати завдання по практиці також іншими питаннями, що не названі вище, враховуючи специфіку підприємства.

Заходи контролю

Під час практики здобувачі вищої освіти використовують внутрішні документи, положення, документацію (облікову та звітну), розрахункові та графічні матеріали підприємства, довідники, ДСТУ та нормативи, які застосовуються на підприємстві, літературу та інші матеріали, необхідні для виконання звіту з практики. Щоденники, звіти, графічні та розрахункові матеріали здаються на кафедру за три дні до здачі заліку з практики.

Щоденник має стандартну форму, що затверджена наказом Ректора НТУ «ХП» і в якому відображено наступне:

- вид практики здобувачів вищої освіти, навчальний підрозділ, курс, групу, спеціальність;
- правила ведення й оформлення щоденник;
- направлення на практику;
- календарний план проходження практики;
- звіт про виконання програми практики;
- відгук керівника практики з оцінкою роботи здобувача вищої освіти.

Бланки щоденника видаються під час установчої конференції практики на випускній кафедрі під особистий підпис.

Після завершення виробничої практики здобувач вищої освіти подає керівникові для перевірки таку документацію: *щоденник проходження практики; звіт про виконання програми практики.*

При виконанні звіту здобувач вищої освіти повинен:

- загальний інформаційний опис діяльності підприємства;
- відповіді на питання індивідуального завдання;
- запропонувати умови покращення праці на підприємстві.

Звіт про проходження практики обсягом 14-20 сторінок формату А4 містить конкретний опис виконаної здобувачем вищої освіти роботи, відомості про виконання всіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури. Текст звіту може містити відповідні розрахунки, пояснення, таблиці, схеми, діаграми, тощо. Складений звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок і бути

зшитим. Звіт перевіряє і затверджує керівник практики, як від базового підприємства, так і від університету.

При оцінюванні виробничої практики враховується ставлення здобувача вищої освіти до роботи, відгуки чи характеристика від установи, де студент проходив практику.

Після закінчення виробничої практики керівник від базової установи складає звіт про роботу. До звіту додаються пропозиції та матеріали, підготовлені студентом і прийняті керівництвом для використання у практичній роботі.

Керівництво базової установи практики організує обговорення підсумків роботи здобувачів вищої освіти і оцінює її за національною системою та системою ECTS (табл. 1).

Основні документи практики щоденник з індивідуальним планом, звіт про практику, пропозиції та матеріали, підготовлені здобувачем вищої освіти і прийняті для використання у практичній роботі бази практики, характеристика на кожного здобувача вищої освіти мають бути підписані керівником бази практики і завірені печаткою при прибутті та вибутті з бази практики. Документи передаються викладачу, який здійснював керівництво виробничою практикою.

Таблиця 1 – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Захист практики приймає комісія з числа керівників практики від університету. Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики з поважних, підтверджених документально, причин, може бути надано право для повторного проходження за індивідуальним графіком. Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики з неповажних причин або за підсумками її повторного проходження, отримав незадовільну оцінку, відраховується з університету.

Література

Основи професійної безпеки та здоров'я людини: Підручник / За ред. проф. В. В. Березуцького. – Х.: ФОП Панов А.М., 2018. – 553 с..

Ризик-менеджмент використання обладнання та технологій : навч. посібник для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека», освітня програма «Охорона праці» / В.В. Березуцький. Харків : ФОП Панов А.М. 2020. 424 с.

Управління охороною праці : навчальний посібник для студентів спеціальності – «Цивільна безпека», освітньої програми «Охорона праці» / В.В. Березуцький. Харків : ФОП Панов А.М., 2021. 412 с

Небезпечні виробничі ризики та надійність: навч. посібник / В.В. Березуцький, М.І. Адаменко; НТУ "ХП", – Харків: ФОП Панов А.М., 2016. – 385 с.

Практикум «Управління і соціально-економічні основи охорони праці»/ В. Ф. Райко, Є. О. Семенов, О.Г. Янчик, О.І.Льїнська. – НТУ «ХП».; Х. : Планета-Принт, 2019. – 240 с.;

Безпека праці в професійній діяльності. Частина II. Забезпечення техногенної безпеки та безпечних умов праці О.Г. Янчик, В. Ф., Райко, Ю.А., Петренко та інші /Навч. посіб./ – НТУ «ХП», Харків : 2020. – 316 с;

Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. - Наказ МОН України від 08.04. 1993 р. № 93.

СТВУЗ-ХП-3.01-2021. ССОНП Текстові документи у сфері навчального процесу. Загальні вимоги до виконання. НТУ «ХП». – Харків, 2021. – 52 с.

ДСТУ 2293:2014 Охорона праці. Терміни та визначення основних понять. Наказ Міністерства економічного розвитку України від 02.12. 2014 № 1429

ДСТУ OHSAS 18001:2010 «Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги» (OHSAS 18001:2007).

ДСТУ ISO 45001:2019 «Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування» (ISO 45001:2018).

ДСТУ ІЕС/ISO 31010:2013 «Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику» (ІЕС/ISO 31010:2009).

ДСТУ 7239:2011 «Система стандартів безпеки праці. Засоби індивідуального захисту. Загальні вимоги та класифікація».

Провідний лектор:

доцент кафедри БП та НС, к.т.н., с.н.с. Олександр ЯНЧИК